

کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی» منتشر شد

کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی» شامل درسگفتارها، سخنرانی‌ها، گفتگوها و یادداشت‌های حجت الاسلام رضا غلامی رییس مرکز پژوهش‌های علوم انسانی اسلامی صدرا منتشر شد.

کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی» شامل درسگفتارها، سخنرانی‌ها، گفتگوها و یادداشت‌های حجت الاسلام رضا غلامی رییس مرکز پژوهش‌های علوم انسانی اسلامی صدرا منتشر شد.

به گزارش خیرگزاری مهر، کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی» شامل درسگفتارها، سخنرانی‌ها، گفتگوها و یادداشت‌های حجت الاسلام رضا غلامی رییس مرکز پژوهش‌های علوم انسانی اسلامی منتشر شد. این کتاب در ۴۱۶ صفحه و قطع رقعی از سوی انتشارات آفتاب توسعه (ناشر اختصاصی مرکز پژوهش‌های حجت الاسلام رضا غلامی) منتشر شده است.

کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی» از سه بخش کلی سخنرانی‌ها، گفتگوها و یادداشت‌ها تشکیل شده است. رضا غلامی در پیشگفتار کتاب می‌نویسد: «از آنجا که بنده در سال‌های گذشته با انواع درس‌گفتارها، سخنرانی‌ها، گفتگوها، یادداشت‌ها یا مقالات، سعی زیادی در تبیین ابعاد و زوایای پیچیده علوم انسانی اسلامی داشته‌ام، پیشنهاد شد که مجموع این مطالب جهت بهره‌برداری سهل‌تر علاقمندان به ویژه دانش‌پژوهان جوان حوزه و دانشگاه منتشر شود. کتابی که پیش رو دارید، نظرات اینجانب حول ضرورت، امکان و نحوه دست‌یابی به علوم انسانی اسلامی و همچنین مختصات دستگاه فکری جدیدی است که باطن این علوم را تشکیل داده است.»

در کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی» بیش از هر چیز، با تاریخچه اوج‌گیری بحث شکل‌گیری علوم انسانی اسلامی طی دهه اخیر و دعواهایی که بر سر آن روی داده است، روبرو هستیم در عین حال این کتاب نشانگر یک مبارزه جدی میان دو جریان فکری انقلاب و روشنفکری سکولار- که در سال‌های اخیر به مراتب سخت‌تر و اثرگذارتر شده است- می‌باشد.

هرچند حجت الاسلام رضا غلامی در این کتاب به دنبال پژوهش و نظریه‌پردازی به معنای مصطلح نبوده است اما در کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی» می‌توان دقیق‌ترین و در عین حال، عمیق‌ترین مباحث را در ساحت «فلسفه علم» پیدا کرد که در آن، علاوه بر تبیین ماهیت، شاکله و ساختار علوم انسانی اسلامی، به پرسش‌های اساسی درباره تفاوت علم اسلامی و علم سکولار پاسخ داده شده است.

برای نمونه می‌توان به سخنرانی در جمع دانشجویان دکترای جامعه‌المصطفی (ص)، سخنرانی در معهد المعارف الحکمیة بیروت، سخنرانی در درسگفتار مؤسسه آفاق حکمت و همچنین گفتگو با فصلنامه علوم انسانی اسلامی صدرا اشاره کرد که از برجستگی خاصی در این کتاب برخوردارند و در آن علوم انسانی اسلامی به مثابه یک دستگاه علمی قدرتمند تبیین شده است.

علاوه بر این، نمی‌توان از سخنرانی دقیق استاد غلامی در یکی از دشوارترین مباحث علمی یعنی موضوع طبقه بندی علوم در شعبه مشهد دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در ۲۴ آبان ۹۳ نام نیاورد که ایشان علاوه بر بیان اجمالی تاریخ طبقه بندی علوم، مسیر نظریه پردازی بر دست‌یابی به طبقه بندی جدید را برای دانش‌پژوهان توضیح داده است.

در قسمت‌های مختلف این کتاب با دیدگاه خاص حجت الاسلام رضا غلامی تحت عنوان «منطقه بندی علوم انسانی» مواجه هستیم. از نظر ایشان، علوم انسانی دارای مناطق یا لایه‌های گوناگونی است و در هر منطقه از این علوم باید «بر حسب جایگاه و منزلتی که آن منطقه دارد- به دنبال یک یا چند منبع و روش‌شناسی معرفتی کارآمد، ویژه همان منطقه، در سه عرصه «وحدی» و «عقلی» و «تجربیه» بود.

البته حجت الاسلام غلامی جایگاه فلسفه و حکمت اسلامی، فقه و اخلاق اسلامی، عقل ریاضی و عقل تجربی را در هر لایه به شکل دقیق‌تر تبیین می‌کند و معتقد است که تاریخ نیز بر حسب تعریفی که از آن ارائه می‌دهیم، یکی از

منابع معتبر و مؤثر در طول فلسفه در علوم انسانی اسلامی محسوب می شود که چیستی و چگونگی بهره گیری از آن را باید در فلسفه الهی تاریخ جستجو کرد. از نظر او، هرچند هر منطقه از علوم انسانی اسلامی کارکرد خاص خود را دارد اما این مناطق با یکدیگر ارتباط دارند بطوریکه می توان به تعامل و هم افزایی آنها با یکدیگر قائل بود چیزی که قدرت علوم انسانی اسلامی در واقع نمایی و همچنین بهبود زندگی انسان را ارتقاء داده است.

در کنار مباحث تئوریک، کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی»؛ به بحث عمل و کاربرد علوم انسانی اسلامی کم توجه نبوده است چنانچه می توان ورود این کتاب به بررسی متدلوژی اثربخشی علوم انسانی اسلامی در میدان عمل را نیز شاهد بود. برای نمونه می توان به سخنرانی استاد رضا غلامی در بین دانشجویان نخبه مدرسه علوم انسانی اسلامی در اردوگاه آبدلی در سال ۹۶ یا سخنرانی کوتاه ایشان در افتتاحیه دومین نشست اساتید برجسته علوم انسانی اسلامی در مشهد مقدس اشاره کرد که ایشان به مختصات اصلی دستگاه مبدل تئوری به عمل اشاره کرده است.

هرچند این کتاب تألیف نیست، اما شاید مهم ترین ویژگی آن، هماهنگی و انسجام مباحث کتاب باشد با این حال، حجت الاسلام رضا غلامی در پیشگفتار کتاب تأکید می کند که بعضی از نظرات او در طول زمان تغییر کرده و به پختگی رسیده است.

مطالعه این کتاب حتماً برای علاقمندان به بحث داغ این روزها یعنی علوم انسانی اسلامی جذاب خواهد بود.

کتاب «معنا و مبنای علوم انسانی اسلامی»؛ شامل نوشته ها و درسگفتارهای حجت الاسلام والمسلمین رضا غلامی، در ۴۱۶ صفحه و قطع رقعی از سوی انتشارات آفتاب توسعه منتشره شده است.